

Stanovisko Rady pro výzkum a vývoj k dopisu děkanů osmi filosofických fakult ČR

Dne 24. října 2007 zaslali děkani všech filosofických fakult České republiky dopis předsedovi Rady pro výzkum a vývoj, premiérovi M. Topolánkovi, podle kterého *"jsou velmi znepokojeni znevažujícím přístupem dnešních ústředních orgánů, zejména Rady pro výzkum a vývoj, ke společenským a humanitním vědám.*

Vyslovují politování nad tím,

- *že společenské a humanitní vědy byly vyňaty ze seznamu oblastí, které budou podporovány z operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace;*
- *že částky na udělování grantů v oblasti humanitních věd se každoročně snižují;*
- *že největší váha v hodnocení fakult se začíná přikládat publikacím, zveřejněným v impaktovaných časopisech, kde mají společenské a humanitní vědci velmi omezenou publikační platformu, protože v jejich seznamu jsou časopisy věnované společenským a humanitním oborům zastoupeny ve velmi omezené míře."*

Rada pro výzkum a vývoj se tímto vážným obviněním zabývala na svém 227. zasedání konaném dne 9. listopadu 2007 a konstatovala, že ve všech případech vychází výhrady děkanů filosofických fakult ohledně Rady z nesprávných informací:

Vyřazení společenských a humanitních věd z OP VaVpI

Na základě návrhu Rady pro výzkum a vývoj byl vládou přijat dne 18. října 2006 jejím usnesením č. 1192 osmý dlouhodobý základní směr výzkumu č. 8 "Společenskovědní výzkum". Jedním z cílů bylo právě umožnit i této oblasti čerpat prostředky ze strukturálních fondů EU tam, kde v souladu s jejich cílem jednotlivé projekty přispějí k rozvoji regionů.

Připomínku na vyřazení společenskovědního výzkumu z OP VaVpI uplatnila ve svém oficiálním stanovisku (Position Paper) Evropská komise dne 13. července 2007. Od té doby neproběhlo oficiální projednání těchto připomínek a na schopnostech vyjednávačů z řídicího orgánu - MŠMT bude záviset, jaká bude konečná podoba OP VaVpI. Rada opakovaně a veřejně konstatovala, že při přípravě OP VaVpI je jedním z hospodářských partnerů a že za přípravu OP VaVpI plně odpovídá jeho řídicí orgán - MŠMT (viz např. usnesení z jejího 226. zasedání ze dne 12. října 2007 zveřejněné na www.vyzkum.cz).

Společenské a humanitní vědy jsou významnou součástí operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Klesající částky na udělování grantů v oblasti humanitních věd

Celkové výdaje ze státního rozpočtu na výzkum a vývoj na projekty výzkumu a vývoje ("granty") a výzkumné záměry ve společenských vědách (vč. humanitních) činily v roce 2000 1 063 mil. Kč, v roce 2007 činí 1 940 mil. Kč, tj. tyto výdaje vzrostly za posledních sedm let o **83 %**. Ještě výrazněji vzrostl objem prostředků na mezioborové projekty s účastí společenských věd (z 91 mil. Kč na 398 mil. Kč, tj. o **437 %**).

Podíl výdajů na společenské vědy na celkových státních výdajích na výzkum a vývoj se dlouhodobě nemění a v letech 2000 až 2007 činil **9 %**. To je výrazně více než v jiných vyspělých zemích a zvýšené prostředky dostávají společenské vědy na úkor technických a přírodovědných oborů. Diskusi, zda jsou tyto veřejné prostředky dobře rozdělovány a využívány

a zda přináší výsledky potřebné pro rozvoj vědních oborů a společnosti, považuje Rada za velmi aktuální a nezbytnou a přivítá všechny náměty, které povedou ke zlepšení současného stavu.

Hodnocení výzkumu a vývoje a jeho výsledků, "seznam" pro rok 2007

K Hodnocení výzkumu a vývoje a jeho výsledků a "seznamu" pro rok 2007 se Rada veřejně vyjádřila již dne 19. října 2007, kdy zveřejnila (na www.vyzkum.cz) a rozeslala konečné znění včetně komentáře. V něm jsou podrobně popsány důvody, celý postup i záměry Rady na příští rok.

S prof. Pánkem, na jehož stanovisko se děkani filosofických fakult odvolávají, a s Akademií věd České republiky byla tato problematika prodiskutována a jejich stanovisko je uvedeno v příloze.

Rada zároveň žádá Akademii věd České republiky, další poskytovatele a zainteresované orgány a instituce, aby své konkrétní návrhy na úpravy Metodiky hodnocení VaV na rok 2008 předložili do 31. ledna 2008 tak, aby mezi nimi, Radou a její Komisí pro hodnocení výsledků VaV mohl být veden dialog vedoucí k objektivnímu hodnocení kvalitních výsledků VaV. Tato žádost se týká samozřejmě i filosofických fakult České republiky.

Chybějící zastoupení humanitních věd v Radě a v její Odborné komisi pro společenské a humanitní vědy

K *"politování, že v Radě pro výzkum a vývoj není jediný zástupce dlouhé řady humanitních věd ..."* a že *"v odborné pracovní komisi této Rady, nesoucí název Odborná komise pro společenské a humanitní vědy, nejsou proti všemu očekávání i logice a zdravému rozumu zástupci zmíněných humanitních oborů"* uvedeném v závěru dopisu děkanů, lze jen uvést, že v Radě pro výzkum a vývoj tito zástupci jsou (sociologie a pedagogika), stejně tak jako v její Odborné komisi pro společenské a humanitní vědy (složení obou orgánů je zveřejněno na www.vyzkum.cz). Zastoupení společenských věd v Radě (2 z 15 členů, tj. 13%) je přitom vyšší, než by odpovídalo podílu společenských věd.

V Praze dne 9. listopadu 2007

Za správnost: dr. M. Blažka, sekretář Rady pro výzkum a vývoj

AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY

PŘEDSEDA

227/B7

19H/17

ÚŘAD VLÁDY ČR PODATELNA		
INDEX	02-11-2007	
Č. 16897/07	LUTVAR RW	POČ. PR. 8

Vážený pan

RNDr. Marek B L A Ž K A
tajemník Rady pro výzkum
a vývoj

P r a h a

V Praze dne 1. listopadu 2007
Čj.: 867/P/07

Vážený pane tajemníku,

s potěšením Vám sděluji, že na základě jednání dne 1. listopadu t.r. souhlasím se seznamem neimpaktovaných časopisů, které nejsou „odbornými recenzovanými časopisy“ a jejichž výsledky nebudou zahrnuty do hodnocení VaV a jejich výsledků v roce 2007. Zejména se tímto vyjadřuji k seznamu z oblasti humanitních a společenských věd. Při jednání mě velmi potěšila shoda v tom, že se na metodice hodnocení bude dále pracovat za spolupráce odborníků z jednotlivých vědních oblastí. Ujišťuji Vás, vážený pane tajemníku, že Akademie věd ČR je připravena maximálně spolupracovat na metodice, která bude východiskem ke spravedlivému hodnocení vědecké práce.

Se srdečným pozdravem

Václav Pačes